യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3
(ഉത്.പത്തി+പ്രകരണമ്)/സർഗം 120

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഹേമോർ/മികാ/ദിവ+ന്മി+ഥ്യാ കഥി-തായാഃ(ഹ) ക്ഷയോ+ന്മുഖമ് .
ത്വം മഹ+ത്ത്വമ-വി+ദ്യായാഃ(ശ്) ശൃണു രാഘവ കീദൃശമ് .. 1

ലവ-ണോ്ഽസൗ മഹീപാല+സ്തഥാ ദൃഷ്ട്വാ തദാ+ ഭ്രമമ് .
ദ്വിതീയേ ദിവസേ ഗ+ന്തും/ പ്രവൃത്ത+സ്താം/ മഹാടവീമ് .. 2

യ+ത്ര ദൃഷ്ടം മയാ ദുഃഖ-മര+ണ്യാനീം/ സ്മരാമി താമ് .
ചി+ത്താ-ദർശ-ഗതാം(വ്) വി+ന്ധ്യാത്/കദാ-ചിൽ/ല+ഭ്യതേ ഹിസാ .. 3

ഇതി നി+ശ്ചിത്യ സചി/വൈഃ(ഫ്) പ്രയയൗ/ ദ+ക്ഷിണാ-പഥമ് .
പുനർ/ദി+ഗ്വിജയാ-യേവ+ പ്രാ+പ്യ വി+ന്ധ്യ-മഹീ-ധരമ് .. 4

പൂർവ-ദ+ക്ഷിണ-പാ+ശ്ചാ+ത്യ-മഹാർണവ-തട+സ്ഥലീമ് .
ബ+ഭ്രാമ കൗതുകാത്-സർവാം(വ്) വ്യോമ-വീഥീ-മിവോഷ്ണഗുഃ .. 5

അഥൈ-കസ്മിൻ/പ്രദേശേ താം(ഞ്) ചി+ന്താമിവ പുരോ-ഗതാമ് .
ദദർ/ശോ+ഗ്രാ-മര+ണ്യാനീം/ പര-ലോക-മഹീ-മിവ .. 6

സ ത+ത്ര വിഹരംസ്/താംസ്/താ+(ൻവ്യ)+ത്താ+ന്താൻഥ്.സകലാ-നഥ .
ദൃഷ്ടവാൻ/പൃഷ്ടവാംശ്-ചൈവ+ ജ്ഞാത-വാം+ശ്ച വിസിസ്/മിയേ .. 7

താൻ-പരി+ജ്ഞാത-വാം+ശ്ചാസീ+
(ദ്-വ്യാ)ധാൻ/പുൽകസ-ജാൻ/പുനഃ .
വിസ്മയാ-കുലയാ ബു+ദ്ധ്യാ ഭൂയോ ബ+ഭ്രാമ സംഭ്രമീ .. 8

അഥ+പ്രാ+പ്യ മഹാ-ട+വ്യാം/ പ+ര്യ+ന്തേ ധൂമ-ധൂസരേ .
തമേവ+ ഗ്രാമകം(യ്) യസ്മിൻഥ്.സോ്ഽഭവത്/പുഷ്ട-പുൽകസഃ .. 9

ത+ത്രാ-പശ്യജ്-ജനാംസ്/താംസ്-താംസ്-
താഃ(സ്) സ്ത്രിയ+സ്താഃ(ഖ്) കുടീരകാഃ .
നാനാ-കാരാ+ഞ്ജനാ-ധാരാംസ്/താംസ്/താംശ്ച വസുധാ-തടാൻ .. 10

താംശ്ചാ-കാ+ണ്ഡ-പരി+ഭ്രഷ്ടാം(ൻ)
താ+ന്വൃക്ഷാംസ്-താംസ്-ത്വനു+വ്രജാൻ .
താംസ്-തഥൈവ സമുദ്-ദേശാസ്
താ+ര്യാധാ-നേക+ലാൻഥ്.സുതാൻ .. 11

അ+ന്യാസു വൃ+ദ്ധാസു-സബാഷ്പ-നേത്രാ+
സ്വാർ/താർതി-യു+ക്താസു ച വർണയന്തീ .
അകാല-കാ+ന്താര-വിശീർണ-ബ+ന്ധുർ/
ദുഃഖാ+ന്യസം(ങ്)ഖ്യാനി/ സഖീഷു വൃ+ദ്ധാ .. 12

വൃ+ദ്ധാ പ്രവൃ+ദ്ധോ+ജ്ജ്വല-നേ+ത്ര-ബാഷ്പാ
കഷ്ടം/ ബതാ-ശുഷ്ക-കുചാ കൃശാങ്ഗീ .
അവ+ഗ്രഹോ+ഗ്രാ ശനി-ദഗ്ധ-ദേശേ
ത+ത്രാർത-നാദാ പരി-രോദി-തീദമ് .. 13

ഹാ പു+ത്രി/ പു+ത്രാവൃത-സർവ-ഗാ+ത്രേ ദിന+ത്രയാ-ഭോജന-ജർജ-രാങ്ഗി
.
കൃ+ത്വാസിനാ വർമണി ജീർണ-ദേഹാഃ(ഖ്)
കഥം(ങ്) ക്വ മു+ക്താ/ ഭവ-താസ-വസ്തേ .. 14

താലീ-ദലാലമ്/ബന-മമ്ബു-ദാ+ദ്രൗ
ദ+ന്താ+ന്തര+സ്ഥാരുണ-സത്/ഫല+സ്യ .
സ്മരാമി ഗു+ഞ്ജാ-ഫല-ദാമ ഭർതുഃ(ഫ്) പുര+സ്ഥ-മു+ദ്രാ-മര-ഹാസി-
നസ്തേ .. 15

കദമ്ബ-ജമ്ബീര-ലവങ്ഗ-ഗുഞ്ജാ-
കു+ഞ്ജാ+ന്തരാ-തസ്തു ചര+ത്ത-ര+ക്ഷോഃ .(ര is corrected to രാ)
പ+ശ്യാമി പു+ത്രസ്യ കദാ നു ഭൂയോ/ ഭയം(ങ്)കരാ+ണ്യു+ഡ്യതി-വൽഗി-
താനി .. 16

ന താനി കാമ+സ്യ വിലാസി-നീഹ/
മുഖ്യേ/പി ശോഭാ-ലസി-താനി സ+ന്തി .
തമാല-നീലേ ചിബു-കൈക-ദേശേ
സുതസ്യ ചാ+ന്യാ+സ്യ-ഗതാ-മിഷസ്യ .. 17

സുതാപ-നീതാ സഹ തേന ഭർത്രാ
യമേന യ+സ്യാ യമുനാ/ സമാനാ .
തമാല-വ+ല്ലീ-സഹ-പുഷ്പ-ഗു+ച്ഛാ
സമീരണേ-നേവ വനേ വരേണ .. 18

ഹാ പു+ത്രി ഗു+ഞ്ജാ-ഫല-ദാമ-ഹാരേ
സമു+ന്നതാ/ഭോഗ-പയോ-ധരാങ്ഗി .
വാതോ+ല്ലസത്/ക+ജ്ജല-ലോല-വർണേ
പർണാമ്/ബരേ ബാദര-ജമ്ബു-ദ+ന്തേ .. 19

ഹാ രാജ-പു+ത്രേ+ന്ദു-സമാന-കാന്ത
സം(ൻ)ത്യ+ജ്യ ശു+ദ്ധാ+ന്ത-വിലാസിനീ+സ്താഃ .
രതിം പ്രയാതോ/സി മമാ+ത്മ-ജായാം(ൻ)
ന സാപി തേ സു+സ്ഥിര-താമു-പേതാ .. 20

സംസാര-നദ്യാഃ(സ്) സുത-രങ്ഗ-ഭങ്ഗൈഃ(ഖ്)
ക്രിയാ-വിലാസൈർ/വിഹിതോപ-ഹാസൈഃ .
കിം(ൻ) നാമ തുച്ഛം(ൻ) ന കൃതം(ൻ) നൃപേശോ
യ+ദ്യോജിതഃ(ഫ്) പുഷ്കസ-ക-ന്യ-കായാമ് .. 21

സാ+ത്രസ്ത-സാരങ്ഗ-സമാന-നേത്രാ
സ-ദൃപ്ത-ശാർദൂല-സമാന-വീ+ര്യഃ .
ഉഭൗ ഗതാ-വേക-പദേന നാശ-
മാശാ സഹാർ/ഥേന യഥാ മഹേഹാ .. 22

മൃതേ+ശ്വ-രാ+ശ്വസ്ത-നിജാ+ത്മ-ജാസ്മി
ദുർദേശ-യാതാസ്മി ച ദുർഗ-താ/സ്മി .
ദുർജാതി-ജാതാസ്മി മഹാപ-ദ്യേ/സ്മി
സാക്ഷാദ്/ഭയം ഭോ/സ്മി മഹാപ-ദസ്മി .. 23

നീചാവ-മാന+പ്രഭവസ്യ മ+ന്യോഃ(ഹോ)+
ക്ഷുധാ+പ്രപ+ന്ന+സ്യ കല+ത്ര-ക+സ്യ .
ശോക+സ്യ വൃ+ത്താ-വനി-വാ+ര്യ-വൃത്തേർ/
നാ+ര്യസ്(മി-ആ)നേകായ-തനം(വ്) വിനാഥാ .. 24

ദൈവോപ-തപ്/ത+സ്യ വിബാ+ന്ധവ+സ്യ
മൂഢ+സ്യ രൂഢ+സ്യ മഹാധി-ഭൂമൗ .
യത്/പ്രാണനം(യ്) യ+ന്മരണം മഹാപ+
ദ്യ+സ്യാ+ത്മ-നിർ/ജീവിത-മുത്തമം(ൻ) തത് .. 25

ജനൈർ-വിഹീ-ന+സ്യ കുദേശ-വൃ+ത്തേർ/
ദുഃഖാ+ന്യന+ന്താനി സമു+ല്ല-സ+ന്തി .
സഹ+സ്ര-ശാഖാര-സസം(ങ്)കുലാനി
തൃണാനി വർഷാ+ന്വിവ പർവ-തസ്യ .. 26

ഏവം(ൽ) ലപ+ന്തീം/ സ്വക-ല+ത്ര-വൃ+ദ്ധാം(ൻ)
ദാസീഭി-രാ+ശ്വാ+സ്യ നൃപഃ(സ്) സ്ത്രിയം(ൻ) താമ് .
പ+പ്ര+ച്ഛ കിം(വ്)വൃ+ത്ത-മിഹൈവ കാ ച
കാ തേ സുതാ ക+ശ്ച സുത+സ്ത-വേതി .. 27

ഉവാച സാ ബാഷ്പ-വിലോച-നാഥ+
ഗ്രാമസ്/ത്വയം/ പുഷ്പ-സഘോഷ-നാമാ .
ഇഹാ-ഭവത്/പുഷ്കസ-കഃ(ഫ്) പതിർമേ
ബഭൂവ ത+സ്യേന്ദു-സമാ സുതൈകാ .. 28

സാ ദൈവ-യോഗാത്/പതി-മി+ന്ദ്ര-തു+ല്യ-
മിഹാഗതം(ൻ) ദൈവ-വശേന ഭൂപമ് .
അയം(വ്) വിശീർണം മധു-കുമ്ഭ-മാപ
വനേ വരാകീ കരഭീ യഥൈകാ .. 29

സാ തേന സാർധം/ സുചിരം/ സുഖാനി
ഭു+ക്ത്വാ+ പ്രസൂതാ തനയാഃ(സ്) സുതാംശ്ച .
വൃ+ദ്ധിം(ങ്) ഗതാ കാനന-കോടരേ+സ്മിംസ്/
തുമ്ബീ-ലതാ പാദപ-സംശ്രി-തേവ .. 30

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
മോക്ഷോപായേ-ഷൂത്പത്തി+പ്രകരണേ ചണ്ഡാലീ-ശോചനം(ൻ) നാമ
വിംശ+ത്യു+ത്തര-ശത-തമഃ(സ്) സർഗഃ .. 120 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
8.10.2023